

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"כ 601/06 ישראלכרט בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים

ה"כ 610/06 בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' נ' הרשות להגבלים עסקיים ואח'

מספר בקשה: 11

בפני: כבוד השופטת נאוה בן אור

מבקשים

1. איגוד חברות הנפט בישראל
2. פז חברת נפט בע"מ
3. דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ
4. סונול ישראל בע"מ
5. דור אלון אנרגיה בישראל בע"מ

בעניין

משיבים

1. הממונה על ההגבלים העסקיים
2. בנק לאומי לישראל בע"מ
3. לאומי קארד בע"מ
4. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
5. בנק דיסקונט לישראל בע"מ
6. הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
7. ישראלכרט בע"מ
8. בנק הפועלים בע"מ
9. אייס רשתות שיווק מוצרי צריכה בע"מ
10. סופר פארם (ישראל) בע"מ
11. שירותי בריאות כללית
12. סלקום ישראל בע"מ
13. סלקום תקשורת קווית שותפות מוגבלת
14. פרטנר תקשורת בע"מ
15. מאסטר קארד אינטרנשיונל

החלטה

לפניי בקשה מטעם איגוד חברות הנפט וכן חברות הנפט "פז", "דלק", "סונול" ו"דור אלון", להצטרף להליך הבקשה לאישור הסדר כובל. המבקשות הגישו במקביל בקשה כי יותר להן להגיש התנגדות להארכת ההיתר הזמני. ההכרעה בבקשה השנייה יבוא תורה רק אם יותר למבקשות להצטרף להליך.

בקשת ההצטרפות הוגשה מכוח תקנה 27 לתקנות ההגבלים העסקיים (סדרי דין בבית הדין ובערעור, התשמ"ט-1988), על פיה מוסמך בית הדין, בכל שלב של הדיון, לצרף כבעל דין את מי שימצא לנכון. המבקשות טוענות, כי להצטרפותן להליך תהיה תרומה ייחודית, מן הטעם שהן מייצגות אינטרס חשוב של קבוצה רחבה, שאינה מיוצגת היום בפני בית הדין במסגרת

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"כ 601/06 ישראלכרט בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים

ה"כ 610/06 בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' נ' הרשות להגבלים עסקיים ואח'

ההליך. בתגובה לבקשה הוגשה עמדת הממונה וכן הוגשו עמדותיהם של משיבים 2-8, משיבה 10, חברת סופרפארם, ושל משיבה 15, חברת MasterCard, אשר התנגדו לבקשת הצירוף.

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובות לה, עמדתי היא כי דין הבקשה להצטרף להליך להידחות, וזאת מהטעמים שיפורטו להלן.

על-פי העקרונות שהותוו על ידי בית הדין, התנאי לצירוף בעל דין כצד להליך הוא כי יש ביכולתו לתרום "תרומה מחדשת ובעלת משמעות" וכן שהצירוף לא יסרב את ההליך (בש"א (י-ס) 138/05 ארגון סוכנים ובעלי תחנות הדלק בישראל אגודה עותומאנית נ' הממונה על הגבלים עסקיים (פורסם בנבו) 20.12.20051; הע (י-ס) 601/05 אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים (פורסם בנבו), 21.2.2005). הבקשה המונחת לפניי אינה עונה על תנאים אלה.

לא שוכנעתי כי צירופן של המבקשות יתרום באופן ממשי להתנהלות ההליך. להליך שלפניי קדם הליך אחר, הי"ע 4630/01 בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' נ' סופר פארם (ישראל) בע"מ, שנמשך במשך מספר שנים, ובמהלכו נקבעה המתודולוגיה לפיה ראויה להיקבע העמלה הצולבת המועברת בין חברות כרטיסי האשראי. ההחלטה בדבר המתודולוגיה האמורה ניתנה ביום 31.8.2006, והתייחסה מפורשות לסוגיה העומדת ביסוד הבקשה הנדונה. טענות מן הסוג הנטען עתה על ידי המבקשות נטענו במסגרת אותו הליך בפני בית הדין, ונדחו על ידו. רוצה לומר, על אף שהמבקשות לא היו חלק מאותו הליך (שכן לא הגישו התנגדות ולא ביקשו להצטרף אליו), עמדתן לובנה במסגרתו, לגופה. ביום 30.10.2006 הגישו כל חברות האשראי בקשה לאישור הסדר כובל, אשר זכה להמלצת הממונה. ההסדר שהוצע מוריד באופן מדורג את העמלות בקטיגוריות בתי העסק, מצמצם אותן, ומתאים אותן לאמור בהחלטת המתודולוגיה. במהלך השנים שחלפו מעת הגשת הבקשה, העניק בית הדין היתרים זמניים להסדר המוצע, אשר התחדשו מעת לעת. המתנגדים להסדר הגישו את תגובותיהם, והללו נדונו על ידי בית הדין בהחלטות השונות שניתנו במרוצת השנים. ביום 11.11.2007 קבע בית הדין כי הממונה תמנה מומחה, אשר יבחן את שיעור העמלה הצולבת, גובהה, הקטיגוריות וקצב ההפחתה בהן, הכל על פי החלטת המתודולוגיה. מינוי המומחה נועד לבחון את השאלה האם הסדר הסליקה האמור עולה בקנה אחד עם טובת הציבור. בניי לביני הגיש המומחה שמונה, ד"ר יוסי בכר, דו"ח ביניים, והיה עליו להמשיך בעבודתו עד

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"כ 601/06 ישראלכרט בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים

ה"כ 610/06 בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' נ' הרשות להגבלים עסקיים ואח'

למתן דו"ח סופי. אלא שבינתיים מונה ד"ר בכר ליו"ר בנק דיסקונט, ולפיכך לא יכול היה להמשיך בתפקידו. שאלת זהות מחליפו עומדת עתה על הפרק.

הנה כי כן, הבקשה להצטרף להליך הוגשה באחור רב, שלוש וחצי שנים לאחר שהוגשה הבקשה לאישור הסדר כובל, אשר לפיו החל מיום 1.7.2010 יאוחדו הקטיגוריות העליונה והאמצעית, תיוותר רק זו התחתונה, אולם ישארו בה רק בתי עסק המפורטים בהחלטה מיום 31.8.2006. משמעות הדבר, כי המבקשות, אשר אין מתקיימים בהן התנאים להישארות בקטיגוריה התחתונה, יעברו לקטיגוריה עימה נמנים כל יתר בתי העסק בישראל. המבקשות, שידעו מה המתווה של ההסדר הכובל שאישורו מתבקש, לא הגישו כל התנגדות להסדר האמור על פי המועדים הקבועים בחוק. למעשה, עד למועד כניסתו לתוקף של השינוי הצפוי בקטיגוריות, 1.7.2010, לא עשו המבקשות דבר. על פניו נראה, אפוא, כטענת הממונה, כי אין תכליתה של הבקשה אלא ניסיון לטרפד את השלב הבא בביצוע ההסדר, המיישם את החלטת המתודולוגיה של בית הדין. המבקשות, המתנגדות לאישור ההסדר הכובל למרות שמעולם לא הגישו התנגדות לו במועדים הקבועים לכך, מנסות עתה, באמצעות הגשת הבקשה להצטרפות להליך, לעקוף את הוראת סעיף 8(ב) לחוק ההגבלים העסקיים לפיו התנגדות להסדר כובל יש להגיש תוך 30 יום מפרסום הודעה ברשומות בעניין ההסדר, וזאת מבלי שפירטו בבקשתן טעמים מיוחדים להארכת המועד להגשת ההתנגדות. תכלית תקנה 27 לתקנות איננה לאפשר מסלול אלטרנטיבי למועד שנקבע בחוק להגשת התנגדויות.

זאת ועוד. לפי החלטת בית הדין מיום 11.11.2007, ממילא לא יוכלו המבקשות ליטול חלק פעיל במהלך בדיקתו של המומחה, שהיא העומדת עתה על הפרק, שכן, כפי שנאמר בה: **"משמעות גישה זו היא גם הרחקת המתנגדות מנטילת חלק פעיל בתהליך הבדיקה ... מעורבות כזו גם אינה נחוצה: המתנגדות תרמו תרומה של ממש בהליך שעסק במתודולוגיה המתאימה, ועתה מדובר בשלב של יישום המסקנות של אותו תהליך בלבד, דהיינו - נושא שאיש מקצוע מיטיב להתמודד עמו".** מכל מקום, ככל שיהיו בידי המבקשות ראיות או מידע רלבנטי אחר, שיהיה בהם כדי לבסס את טענתן כי הן זכאיות להיוותר בקטיגוריה הנמוכה לפי החלטת המתודולוגיה, יוכלו להציג בפני הממונה או המומחה, אשר חזקה כי ישקלו אותם כמתחייב.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

ה"כ 601/06 ישראכרט בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים

ה"כ 610/06 בנק לאומי לישראל בע"מ ואח' נ' הרשות להגבלים עסקיים ואח'

טענת המבקשות לפיה ייפגע האינטרס הכלכלי שלהן אף היא אינה יכולה לבסס עילה לצירופן להליך הנדון. בית הדין פסק לא פעם, כי אין די בכך שיש למבקש אינטרס כלכלי פרטי כדי לצרפו כצד להליך, שבו נבחנת טובת הציבור (ערר 10,11/99, די.בי.אס שירותי לוויין (1998) בע"מ נ' תבל תשדורת בינלאומית לישראל בע"מ (פורסם בנבו); ה"ע 138/05 הנ"ל). אשר לקהל הלקוחות אותו הן מייצגות, לטענתן, הרי שכל מידע בדבר פגיעה בציבור זה, יבחן ממילא על ידי הממונה.

על כל אלה יש להוסיף, כי הבקשה אינה עומדת גם בתנאי השני לצירוף צד להליך, ועניינו שיקולי יעילות. צירוף המבקשות בשלב כה מתקדם של ההליך, לאחר 3 וחצי שנים מאז החל, יכביד עד מאוד על ניהול ההליך, המסורבל ומורכב ממילא. המבקשות הגישו בקשתן בשיהוי ניכר. צירופן בשלב כה מאוחר יפגע בניהולו היעיל של ההליך ללא תקנה, בשל הצורך בהגשת כתבי טענות חדשים, מתן זכות תגובה לכל הצדדים להליך, בירור הראיות מטעם המבקשים וכיו"ב, על כל המשתמע מכך. פגיעה ביעילות הדיון בנסיבות אלה תביא לפגיעה ממשית בציבור.

אני דוחה, אפוא, את בקשת הצטרפותן של המבקשות להליך, וממילא מתייתר הצורך לדון בבקשה להגשת התנגדות להארכת ההיתר הזמני.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תש"ע, 07 יולי 2010, בהעדר הצדדים.

נאור בן אור

נאור בן אור, שופט